

Fasori zenés esték

*a Városligeti fasori
Református Templomban
www.fze.hu*

2011

VIII. évfolyam

*MUSICAL EVENTS AT THE
BUDAPEST-FASOR
REFORMED CHURCH*

2011
2011

*Templomunk megközelíthető
a Földalatti Kodály köröndi megállójától a Felsőerdősoron,
vagy 70-es és 78-as trolibusz Lövölde téri megállójától.*

*The church can be reached by Metro 1 at „Kodály körönd“,
or by trolleybus No. 70 or 78 at „Lövölde tér“
1071 Budapest, Városligeti fasor 7. Tel. (361) 342 7311*

a Fasori Zenés Esték látogatóinak

Kedves látogatók!

A zenei füzet korábbi előszavai elolvashatók a www.fze.hu honlapon. Bennük többször is kitérek az orgonaépítésünk alakulására. A 2003-as indulás lendülete után az ügy pénzügyi okok miatt az utóbbi két év folyamán szinte parkoló pályára került. Pedig az orgona teljes szálláda-rendszere 80%-os készülségben van évek óta, a hangszer III. manuáljának redőnyszekrénye szintén régóta csak összeszerelésre vár. 200.000 Eurós teljesítés után is csak 50 ezer Eurós lépcsőfokokban volna lehetséges előrelépni, de sajnos el kell árulnom, hogy az előző nyolc év kormányzatához hiába folyamodtunk támogatásért. Ennek ellenére meggyőződésem hogy Isten hatalmas nincsen kormányokhoz kötve és szabadítása nem késik.

A magyar orgonakultúra jelenleg is az áttörés korszakát éli, és ezt a megállapítást minden patetikus szöveggel nélkülözve teszem. A fasori orgonának ugyanis óriási szerepe van ebben az áttörésben. Az 1913-as Angster orgo-

na a jelenlegi átépítéssel olyan képességek birtokába kerül, ami tőlünk nyugatabbra az elmúlt századokon át végig sokkal természetesebb volt. De a két év múlva 100 éves templomunk építészei kvalitásaihoz is sokkal méltóbb a felújított, átépített hangszer.

A Református Egyház négy püspöke egybehangzó támogatásáról biztosított a fasori orgonaépítés befejezését illetően. Az elmúlt évek megmutatták, hogy milyen nehéz anyagi gazdát találni az orgonaépítésekhez. Hiszen hivatalosan sem létezik gazdája a hazai orgonaépítéseknek. Pedig orgonaépítés nélkül hiába várunk megújulást a hazai orgonakultúrától és egyházi zenétől.

A várakozás próbatétele pillanatnyilag nem látszik ugyan öröndetesnek, de hiszem hogy ennek a próbatételnek jó gyümölcsei lesznek az elkövetkező években a gyülekezet, a támogatók és mindannyiunk szempontjából.

Pálúr János

To the visitors of Fazor Musical Evenings

Dear Visitors,

The previous prefaces of our yearly brochures can be reached and read on www.fze.hu. In those I have frequently talked about our organ building in detail. After the 2003 starting momentum the building process has been in the very slow lane for the past two years, although the organ's whole wind chest system is 80 % ready and the swell box of the third manual has been manufactured and is waiting to be constructed. So far we have spent €200.000 on the organ but in order to carry on the project we would need at least €50.000 for the next stage and I need to confess that during the last eight years we turned to the previous governments for support in vain. Despite this I am convinced that God's power is not tied to governments and his deliverance is not late.

Hungarian organ culture is still in a breakthrough phase I can tell you without any pathos. And the Fazor organ has had an enormous role in this breakthrough. After the pre-

sent reconstruction, the 1913 Angster organ in our church will have abilities that have been basic to the organs in the west of Europe for the past centuries. At the same time the renewed and reconstructed instrument will better match the architectural qualities of our church which will become 100 years old in two years.

The four bishops of the Reformed Church in Hungary have assured me that they would support the completion of the organ construction. It has been clear through the past few years how difficult it is to find a financial guardian to organ constructions. Officially there is no organisation for such projects. However, without constructing new organs we would hardly have a chance to renew organ culture and church music.

The trial of waiting does not seem to be a pleasure at the moment but I believe that this trial will bring good fruit in the coming years from the congregation's and the supporters' point of view as well.

János Pálúr
translated by Kornélia Pálúr

Részletes műsorok

Az összes zenei alkalom időrendben a füzet közepén tekinthető át.

február 13! vasárnap, 17 óra

A Debreceni Református Kollégium Kántusa
vezényel: Berkesi Sándor

Debreceni Kántus

Lekció: Megtaláltok engem, azt mondja az Úr, és visszahozlak a fogságból, és összegyűjtlek titeket minden nemzet közül és mind ama helyekről, ahová kiűztelek titeket, azt mondja az Úr, és visszahozlak e helyre, ahonnan számkivettelek titeket. Jer. 29:1

3. Hű az Isten
4. Mi vár Isten ellenségeire?
5. Az Úr megőriz téged

Gárdonyi Zoltán 1906-1986

Memento: Szenvedésből szabadulásra
kantáta négyzólamú vegyeskarra és orgonára

1. Bevezetés

Lekció: Emlékezzetek vissza a régebbi napokra, amelyekben sok szenvedésteljes küzdelmet állottatok ki, midőn egyfelől gyalázásokkal és nyomorgatásokkal nyilvánosság elé hurcoltak titeket, másfelől társai lettetek azoknak, akik így jártak. Zsid. 10:32-33

2. Az elhurcoltak kiáltása az Úrhoz

Végy ki immáron ... (241.)
Szenvedek békével (262. 6. 5.)
Szemem a hegyekre vetem
(121. 1. 2. 4. 3.)
Erős várunk nekünk az Isten
(390.)

március 6. vasárnap, 17 óra

A fasori gyülekezet zenészeinek délutánja

A nem végleges műsor miatt
a tavaly őszi zenés áhítat
műsorát közöljük.

Gárdonyi Zoltán 1906-1986

Krisztusom kívüled
Szívemnek kösziklája
a fasori gyülekezet énekkara

Fantázia klarinétre és zongorára
Bartus Réka, Kovalszki Mária

Az én időm, mint a szép nyár ...
Fantázia hegedűre és orgonára
Gáspár Anna, Pálúr János

Claude Debussy 1862-1918

Doctor Gradus ad Parnassum
Hetey-Bakó Teodóra

Johann Kaspar Kerll 1627-1693

A kakukk (Capriccio sopra il Cucu)
Pálúr János

Johann Sebastian Bach 1685-1750

I. szólópartita: Sarabande, Doublet
Gáspár Anna, Ottmár Dávid

Jean-Baptiste Lully 1632-1687

Ouverture, menüett és induló LWV 54, 51
Pálúr János

március 10. csütörtök, 19:30 óra
Művészetek Palotája
Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Pálúr János
Berkesi Sándor, Bakó Levente

Debreceni Kollégiumi Kántus, Partiumi Keresztény
Egyetem vegyeskara, Ewald Rézfúvós Kvintett

Ha Isten engedi, március 10-én több régi elképzelésem is teljesül. Régóta vágytam a 20 évvel ezelőtti, orgonaművészi diplomakoncertem programjához hasonló műsor eljátszására. Az összeállításnál már akkor is az orgonazene klasszikus és különleges vonásait kívántam minél színesebben ötvözni egyéni ötletekkel. A gondolatot követve, nem volt nehéz a zeneszerzők másik darabjával az 1991-es műsorra utalni. „Az Úr bír ez egész földdel” tény, de már hitvallás, ha valaki a szájára veszi. Noordt feldolgozása a mai napig sem tudott veszíteni fényéből az én fülemben. A g-moll partita egyedül adja a diplomakoncert három darabból alakult „Bach szvitjét”. Gárdonyi Mementója nagy ajándék volt számomra már gimnazista éveimben. Ezt a sok szép igeverset tartalmazó művet 15 évesen együtt énekeltük - szintén Berkési Sándor vezényletével - Somogyi Péterrel, aki ma a Fasori Református Templom vezető lelkipásztora. A fergeteges Mozart darab egy vonósnégyes bravúros átirata, mely méltón sorakozik fel Mozart orgonadarabjai mellé. A Gárdonyi-kantátának nem is lehetne kitűnőbb gondolatritmusa, mint Liszt „Weinen klagen”-je. Dupré ismételt kamaramuzsikában szólal meg és a koncert a Gárdonyi-kortárs Duruflé zenéjével zárul.

Anthony van Noordt
1619?-1675

XXIV. zsoltár (1659 előtt)
3 versus (variáció)

Johann Sebastian Bach
1685-1750

g-moll partita BWV. 768 (1700-as évek)
„Sei gegrüßet, Jesu gütig”
Jézus, világ Megváltója (korál+11 variáció)

Gárdonyi Zoltán
1906-1986

Memento: Szenvedésből szabadulásra (1975)
Kantáta négyszólamú vegyeskara és orgonára

szünet

Wolfgang Amadeus Mozart
1756-1791

Adagio és fuga KV. 546 (1788)
Jean Guillou orgonaátirata

Liszt Ferenc
1811-1886

Weinen, klagen variációk (1863)

Hősi költemény Op. 33 (1935)

(Poème héroïque) orgonára,
3 trombitával, 3 harsonával és pergődobbal

Marcel Dupré
1886-1971

Maurice Duruflé
1902-1986

Prelúdium és fuga A-L-A-I-N nevére
Op. 7 (1942)

március 26. szombat, 18 óra

Soli Deo Gloria kamarakórus
vezényel: Erdélyi Dániel, Tarnóczyné Varga Csenge
Monostori Ferenc - orgona

Giovanni Pierluigi da Palestrina 1525-1594
O vos omnes

Claude Goudimel 1514-1572
LXVIII. Zsoltár (Hogyha fölindul az Isten)
Ne csüggedj el kicsiny sereg

áhítat

Johann Sebastian Bach 1685-1750
Záró kórus és korál a János Passióból:
Ruht wohl ..., Záró korál

Gárdonyi Zoltán 1906-1986
Az Isten emberének imádsága

Szokolay Sándor 1931
Ima rontás ellen

Kodály Zoltán 1882-1967
Öregek

április 3. vasárnap, 17 óra

A Fasori gyülekezet kórusa
vezényel: Székely Gábor

„Jöjj, mondjunk hálaszót!”

Az 5 éves Fasori Református Énekkar műsora
Vendég: Draskóczy Lídia és Széles László

Református énekeink J. S. Bach műveiben
Szép tündöklő hajnalszillag
Te drága Jézus, mi történt tevéled
Már nyugosznak a völgyek
Ki Istenének átad mindent
Jöjj, mondjunk hálaszót

Egyházi kórusművek a romantikától napjainkig
Liszt Ferenc: Ave verum corpus
Máté János: Semmit ne bánkódjál
Vörös Boglárka: Evangélium
Arild Sandvold: Jubilate Deo

Halleluja!
Jézus, te égi, szép
Ott a messze földön
Isten Báránya
Hall, az ég harangi zengnek

Meglepetés műsor vendégeink közreműködésével

Fasori Zenés Esték 2011

RENDEHAGYÓ ZENÉS

IDŐPONTOK 18 ÓRAKOR

ZENÉS ÁHÍTATOK

A HÓNAP ELSŐ VASÁRNAPJÁN, 17 ÓRAKOR

www.fze.hu

a fasori zenés esték
internetes oldala

Január 2.

orgonazene a Biblia lapjaira
Pálir János, Pataki András

Február 13!

A Debreceni Kollégiumi Kántus
Berkesi Sándor

Március 11. csütörtök, 18.30
Hírdő: Óriási professzor Kántus, Kántus és Kántus
A Dörmögő Kántusok

Március 6.

Zenés áhítat
a fasori gyülekezet zenészeivel

Március 26. szombat, 18ó

A Soli Deo Gloria kamarakórus
hangversenye - Erdélyi Dániel

Április 3.

A fasori gyülekezet kórusa
Székely Gábor

Április 16. szombat, 18ó

Händel: Il trionfo del Tempo e del Disinganno
oratórium két részben - Bán István

Cantate vasárnap: Május 1.

A groningeni Martiniker-kórusa
Gerrit Jan Niemijer, Eeuwe Zijlstra

Június 5.

Kammerton Együttes
vonósnégyese

Június 25. szombat, 19.30

Református Énekek X.
A Művészetek Palotájában

Szeptember 4.

Szabó Ferenc
zongora

Július 31. vasárnap, 17ó

A Dunamelléki Ref. Egyházkerület
Kántorképző tanfolyama: záróhangverseny

Október 2.

Kovalszki Mária, Fejérvári Zsolt
zongora, nagybőgő

Október 22. szombat, 18ó

„200 művész a Zeneakadémia orgonáiért”
Kolonits Klára, Kovalszki Mária, Pálir János

November 6.

Perényi Benjámin
zongora

Kiadja: a Fasori Orgona Alapítvány

művészeti vezető és szerkesztő:

Pálir János © 2011

Advent 2. vasárnapja: December 4.

Orgonazene Adventben
Pálir János

Kertesi Ingrid

Dévényi Judit

Lax Éva

Kálmán László

április 16. szombat, 18 óra

Kertesi Ingrid – szoprán (Bellezza)
 Dévényi Judit Anna – mezzoszoprán (Piacere)
 Lax Éva – alt (Disinganno)
 Kálmán László – tenor (Tempo)
 Aura Musicale, műv. vezető:
 Máté Balázs
 vezényel: Bán István

Georg Friedrich Händel 1685-1759

Az Idő és Kijózanodás diadala
 oratórium két részben, olasz nyelven

Il trionfo del Tempo e del Disinganno HWV 46a (1707)

Libretto: Benedetto Pamphili 1653-1730

Bán István

Az allegorikus nevek közül, mint Szépség, Gyönyör és Idő, a Kijózanodás némileg eltér a többitől. Helytálló nevek lehetnének a Józanság, a Valóság és az Igazság is. Ez az allegorikus alak viszont egyfajta folyamatot szimbolizál. Nehezen lefordítható megnevezése olyan alakot takar, mely egyre inkább elveszti illúzióit és így jut el a józanabb, igazabb, megítélés helyzetébe. A mű záró szoprán áriája a megbánásról szól. „S bárha eddig Istennek nem tetszően éltem, te, aki a szívem őrzője vagy, vidd el neki e megújult szívét.

HHS
 Hungarian Handel Society
 Magyar-Händel Társaság

május 1. vasárnap, 17 óra

A groningeni Martinikerk kórusa

Willem Vogel 1920 - 2010 Három evangéliumi motetta:

1. Luk. 18:38-42 Zoon van David (Dávidnak fia)
 2. Ján. 10:14,15 Ik ben de goede herder (Én vagyok a jó pásztor)
 3. Ján. 16:23,24 Mocht gij de Vader iets bidden (Amit csak kérni fogtok az Atyától)

Gerrit Jan Niemeijer 1941 Ó-antifónák:

1. O Sapientia (Ó Bölcsesség) 2. O Adonai
 3. O Radix Jesse (Ó Jessze gyökere) 4. O Clavis David (Ó Dávid kulcsa)
 5. O Oriens (Ó Napkelet) 6. O Rex Gentium (Ó Nemzetek Királya)
 7. O Emmanuel

Willem Vogel Két zoltárfeldolgozás a Liederen van

Opgang (Kezdő énekek) ciklusból:

1. Psalm 126 2. Psalm 130

Gerrit Jan Niemeijer Három evangéliumi motetta:

1. Ján. 21:6a Gooi het net aan stuurbord uit (Vessétek a hálót a hajónak jobb oldala felől)
 2. Ján. 10:27-30 Mijn schapen luist'ren naar mijn stem (Az én juhaim hallják az én szómat)
 3. Márk 9:31 De mensenzoon (Az embernek Fia)

Eeuwe Zijlstra 1964 Improvizáció a 43. zoltárra

Gerrit Jan Niemeijer Psalm 43

(részlet a János passió című zeneműből)

Gerrit Jan Niemeijer Vanwaar zijt Gij gekomen

(Honnét jöttél, korálmotetta)

június 5. vasárnap, 17 óra

Kammerton kamaragyűttes
Megyesi Schwartz Lúcia - szoprán

Edőcs Tamás - fuvola, Kapcsos Emese - hegedű,
Tóth Erzsébet - gordonka, Mocsári Emma - zongora

A Bach, Haydn és Mozart család zenéje

Johann Sebastian Bach 1685-1750
C-dúr triószonáta III-IV. tétel

Wilhelm Friedemann Bach 1710-1784
a-moll trió

Johann Sebastian Bach
Ária a BWV 508. kantátából: Bist du bei mir

Johann Christoph Friedrich Bach 1732-1795
D-dúr szonáta: I. tétel

Carl Philipp Emanuel Bach 1714-1788
G-dúr trió: I. tétel

Johann Christian Bach 1735-1782
C-dúr trió: II-III. tétel

Michael Haydn 1737-1806
Air

Joseph Haydn 1732-1809
G-dúr trió: II-III tétel

Leopold Mozart 1732-1809
Divertimento II-III. tétel

Wolfgang Amadeus Mozart 1732-1809
D-dúr templomi szonáta

június 25. szombat, 19.30 óra
Művészetek Palotája

Református énekek X.

Református gyülekezetek és iskolák énekkarai
Pálúr János - orgona

2002. január 16-án jött létre az első „Református énekek” névre keresztelt hangversenysorozat, mely először teremtett alkalmat arra, hogy a sokak által ismert énekeskönyvi énekek óriási zenei magasságokba emelkedjenek. A CD-felvételeken megörökített felejthetetlen hangversenyek fontos üzenetévé vált, hogy érdemes tenni a református ének- és orgonakultúráért.

Június 25-én, (a magyar Európai Unió elnökség utolsó szombatján) a hagyománnyá fejlődött sorozat jubileumi alkalmához ér.

szeptember 4. vasárnap, 17 óra

Szabó Ferenc
zongora

Richard Wagner 1813-1883 - Liszt Ferenc 1811-1886

Lohengrin intelme
Izolda szerelmi halála
Induló a Parsifal című operából

Liszt Ferenc

A Villa d'Este szökőkútjai

Igehirdetés

Liszt Ferenc

kései zongoradarabok:

Toccata
Carrousel de Madame P-N
R. W. - Venezia
Richard Wagner sírjánál
Schlaflos! (Álmatlanul!)
En rêve (Álomban)
Magyaros
Lengyeles

október 2. vasárnap, 17 óra

Fejérvári Zsolt
nagybőgő
Kovalszki Mária
zongora

Ludwig van Beethoven 1770-1827
g-moll szonáta Op. 5, No. 2

Kodály Zoltán 1882-1967
Szonatina

Giovanni Bottesini 1821-1889
Nel cor più non mi sento

Joseph-Maurice Ravel 1875-1937
Pavane

október 22. szombat, 18 óra

„200 művész a Zeneakadémia orgonáéért”
jótékonysági hangverseny
Liszt Ferenc 200. születésnapján

A Zeneakadémia orgonatanárai Liszt Ferenc 200. születésnapjára olyan jótékonysági kampány megszervezésébe kezdtek, mely művészek összefogásával sokak figyelmét felhívhatja arra, hogy Budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemnek a megújuló Alma Materhez méltó orgonákra van szüksége.

Ennek a koncertsorozatnak része a fasori hangverseny is, mely zongorával, orgonával, énekhanggal és ezek együttesével szólaltat meg Liszt műveket.

közreműködik:

Kolonits Klára
Kovalszki Mária
Pálúr János

november 6. vasárnap, 17 óra

Perényi Benjámín
zongora

Johann Sebastian Bach 1685-1750
e-moll, 5. angol szvit BWV 810

Ludwig van Beethoven 1770-1827
A-dúr szonáta Op. 101

december 5. vasárnap, 17 óra

Adventi orgonazene
Pálúr János

Johann Sebastian Bach 1685-1750

Adventi és karácsonyi korálfeldolgozások
az Orgelbüchleinből BWV 599-608

1. Nun Komm, der Heiden Heiland 2. Gottes Sohn ist kommen 3. Herr Christ, der ein'ge Gottessohn 4. Lob sei dem allmächtigen Gott 5. Puer natus in Bethlehem 6. Gelobet seist du, Jesu Christ 7. Der Tag, der ist so freudenreich 8. Vom Himmel hoch, da komm ich her 9. Vom Himmel kam der Engel Schar 10. In dulci Jubilo 11. Lobt Gott, ihr Christen, allzugleich

(az adventi témájú) Hat Schübler korál BWV 645-650

1. Wachet auf, ruft uns die Stimme (Harsány szó kiált az égbe), 2. Wo soll ich fliehen hin (Az én Istenemben bízom inségemben) 3. Wer nun die lieben Gott läßt walten (Ki Istenének átad mindent) 4. Meine Seele erhebet den Herren (Magasztalja az én lelkem az Urat) 5. Ach, bleib' bei uns, Herr Jesu Christ 6. Kommst du nun, Jesu vom Himmel herunter auf Erden
(3) 274. (6) 264.

Kánonvariációk a „Vom Himmel hoch, da komm' ich her”
karácsonyi dallamra BWV 769

Pálúr János 1967
Improvizáció

Belépőjegyek helyett

A hangversenyek rendezési költségeiben az ön adománya is segít, melyet elhelyezhet a perselyben, vagy hivatali időben név szerint is befizethet.

Instead of tickets

In order to make the concerts available to everybody we do not sell tickets. However we ask you to place your donations in the collecting box or make payments at the office to help us cover the expenses.

Az éves adó-1% felajánlásból származó támogatás a Fasori Orgona Alapítvány javára:

2002-ben 15.666 ft
2003-ban 179.945 ft
2004-ben 304.057 ft
2005-ben 332.345 ft
2006-ban 232.609 ft
2007-ben 394.689 ft
2008-ban 278.181 ft
2009-ben 413.424 ft
2010-ben 315.979 ft

Faszori Orgona Alapítvány

FOLIUM

Művészeti vezető: Pálúr János
Támogató: Plein-Jeux Bt, Folium Kft, Magnet Bank
Kiadja: a Faszori Orgona Alapítvány, 2010
www.fze.hu

AZ ORGONAÉPÍTÉS TÁMOGATÁSA

Szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a Fasori Orgona Alapítványt éves adójának 1%-ával is támogathatja.

Adószám: 18168688-1-42

Bankszámlaszám: 11 70 70 24 - 20 40 31 44,

SUPPORT FOR THE ORGAN BUILDING

Please remember that it is possible to offer the 1 % of your annual income tax to support the Fasor Organ Foundation.

Tax registration number: 18168688-1-42.

Bank account number: 11707024-20403144

HU65 1170 7024 2040 3144 0000 0000

